

Huvudman

HELSINGBORGS KOMMUN
kontaktcenter@helsingborg.se

Beslut

Datum 2025-04-10
Dnr SI 2024:4643
Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Slottsvångsskolan i Helsingborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 14 oktober 2024

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun att senast **fredag den 15 augusti 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande dokumentation i betygskatalog. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Helsingborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Helsingborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Dokumentation i betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg dokumenteras på föreskrivet sätt. Detta innebär att endast den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Detta innebär vidare att noteringar i form av siffran 2 ska anges på föreskrivet sätt. (7 och 10 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog, SKOLFS 2011:123)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser arbetet med extra anpassningar samt åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4643) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Slottsvångsskolan i Helsingborgs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garanterad undervisningstid, frånvaroarbetet, garantin för tidiga stödinsatser, arbetet med extra anpassningar, skolans arbete med särskilt stöd, åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling, studiero samt dokumentation i betygskatalog.

Skolinspektionen har den 14 oktober 2024 beslutat att förelägga Helsingborgs kommun senast den 14 mars 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande dokumentation i betygskatalog. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Helsingborgs kommun en anmärkning rörande arbetet med extra anpassningar samt åtgärdande arbetet för att motverka kränkande behandling.

Helsingborgs kommun har den 10 mars 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har därefter, den 28 mars 2025, genomfört en kompletterande digital intervju med rektorn. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Helsingborgs kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 oktober 2024 att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav gällande dokumentation i betygskatalog. Skolinspektionens utredning visade att det i betygskatalogerna för höstterminen 2023 och vårterminen 2024 saknas datering och signaturer från betygssättande lärare för samtliga betyg i ämnet modersmål samt för några betyg i ett flertal ämnen gällande en elev. Utredningen visade vidare att i de fall två lärare har fattat beslut om betyg, har endast en lärare signerat betygen i betygskatalogen. Vidare bedömde Skolinspektionen att det är en brist att inte varje betyg har en signatur. Därutöver visade utredningen att det i betygskatalogen avseende vissa ämnen och årskurser anges två namn som betygssättande lärare trots att bara en lärare har beslutat om betyg. Utredningen visade också att det, i såväl betygskatalogen för höstterminen 2023 som för vårterminen 2024, förekommer att flera betyg har strukits över och ersatts med nytt betyg. Det framgår inte av betygskatalogen om dessa justeringar är ändringar eller rättelser. Det nya betyget saknar också datering i samtliga fall och signering i vissa fall. Slutligen bedömde Skolinspektionen att det är en brist att siffran 2 används på felaktigt sätt i betygskatalogen. Skolinspektionens utredning visar att siffran 2 används i fler ämnen än vad föreskrifterna tillåter.

Av inkommen redovisning den 10 mars 2025 framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger att administrativ samordnare har genomfört en utbildning avseende lagstiftning kring betygssättning. Vidare har rektorn, i samverkan med administrativ samordnare och i samråd med förvaltningsjurist, upprättat en rutin för betygssättning. Rutinen har enligt huvudmannen kommunicerats till samtliga betygssättande lärare och samverkan har även skett med modersmålsenheten för att säkerställa en korrekt tillämpning.

Huvudmannen har i samband med inkommen redovisning bifogat betygskatalogen för höstterminen 2024. Betygskatalogen består av två blad per årskurs/klass; ett blad där elevernas namn, personnummer och betyg i de olika ämnena framgår och ett blad med namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg i de olika ämnena samt signering och datering. Därtill finns två separata blad för en elev i årskurs 8 som läser integrerat enligt anpassade grundskolans läroplan. På det ena bladet återfinns elevens namn, personnummer och betyg i de olika ämnena och på det andra bladet återfinns betygssättande lärares namn, signering och datering för betyg i de

olika ämnena. Betygskatalogen är signerad per ämne och klass, men varje enskilt betyg är inte signerat.

Av betygskatalogen framgår vidare att två lärare har signerat betygskatalogen i ämnet engelska och att tre lärare har signerat betygskatalogen i ämnet matematik för årskurs 8. I en kompletterande digital intervju med rektorn den 28 mars 2025, uppger rektorn att endast en lärare har undervisat och beslutat om betyg i ämnet engelska för grundskolan i årskurs 8 och att den andra läraren har beslutat om betyg för grundskolan för en elev i årskurs 8 som läser enligt anpassade grundskolans läroplan. Vidare uppger rektorn att endast två lärare har undervisat och beslutat om betyg i ämnet matematik för grundskolan i årskurs 8 och att den tredje läraren har beslutat om betyg för grundskolan för en elev i årskurs 8 som läser enligt anpassade grundskolans läroplan. Av betygskatalogen framgår att eleven som läser enligt anpassade grundskolans läroplan återfinns både på ett eget blad för anpassade grundskolan och på klasslistan för grundskolan i årskurs 8 och att noteringen "2" används i samtliga ämnen i betygskatalogen för grundskolan i årskurs 8 för den eleven.

Vidare framgår av betygskatalogen att siffran 2 används när ämnet inte ingår i elevens utbildning. Siffran 2 förekommer i betygskatalogen för höstterminen 2024 i ämnena svenska eller svenska som andraspråk som eleven inte läst samt i ämnena moderna språk, modersmål och teckenspråk när eleven inte läst dessa ämnen. Siffran 2 anges därutöver hos flera elever i ämnena musik, hem-och konsumentkunskap, bild och teknik. Siffran 2 används även för samtliga elever i grundskolan i ämnesblocken naturorienterande ämnen (NO) och samhällsorienterande ämnen (SO). Förutom i ämnesblocken NO och SO, har siffran 2 också angetts för samtliga elever i årskurs 6 i några av de enskilda ämnena inom de båda ämnesblocken som eleverna inte läst än samt i någon eller några av de enskilda ämnena för ett antal elever i årskurserna 7–9.

Slutligen förekommer i betygskatalogen för höstterminen 2024 inga justeringar i form av rättelser eller ändringar.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs. Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Av 8 § framgår att en betygskatalog bland annat ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. Vidare ska enligt 10 § siffran 2 anges i de enskilda ämnena i ämnesblocken när en elev i årskurs 6 i

grundskolan fått blockbetyg i naturorienterande ämnen eller i samhällsorienterande ämnen. När en elev i årskurs 6 i grundskolan fått betyg i de enskilda ämnena, ska siffran 2 i stället anges i ämnesblocken. I årskurserna 7–9 ska siffran 2 anges i ämnesblocken samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. Siffran 2 ska även anges i det av ämnena svenska eller svenska som andraspråk som eleven inte läst samt i ämnena moderna språk (elevens val eller språkval), modersmål och teckenspråk när eleven inte läst dessa ämnen. Av 15 § framgår slutligen att rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att beslut om betyg inte dokumenteras i en betygskatalog på föreskrivet sätt. Skolinspektionens utredning visar att det fortfarande finns flera felaktigheter i betygskatalogen. Av betygskatalogen för höstterminen 2024 framgår att betyg i grundskoleämnena engelska och matematik i årskurs 8 har signerats av två respektive tre lärare, trots att bara en respektive två lärare har beslutat om betyg i dessa ämnen för eleverna. Utredningen visar att den läraren som också har signerat dessa betyg varken har undervisat eller beslutat om betyg för dessa elever. Däremot visar utredningen att läraren undervisat och beslutat om betyg i engelska och matematik för en elev i årskurs 8 som läser enligt den anpassade grundskolans läroplan. Av betygskatalogen framgår att eleven inte fått betyg i grundskoleämnena engelska och matematik utan eleven har fått betyg i dessa ämnen för den anpassade grundskolan och betygen redovisas på ett annat blad i betygskatalogen där läraren också signerat. Skolinspektionen bedömer att det är en brist att en lärare som inte har beslutat om betyg i ämnena engelska och matematik för elever i årskurs 8 som läser enligt grundskolans läroplan har signerat dessa betyg.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att siffran 2 används på felaktigt sätt i betygskatalogen. Skolinspektionens utredning visar att siffran 2 används i fler ämnen än vad föreskrifterna tillåter.

Skolinspektionen bedömer också att det är en brist att inte varje betyg har en signatur. Då varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en egenhändig signatur med datering. Skolinspektionen bedömer dock att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa vidare mot aktuell brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av att Skolverket har meddelat att myndigheten har för avsikt att se över föreskrifterna om betygskatalog och behov av ytterligare stöd när det gäller vilka krav som ställs på signering av betyg i betygskatalogen.

Vad gäller kravet på att betygskatalogen ska innehålla namn och titel på den eller de som beslutat om betyg framkommer att betygskatalogen numera uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen kan inte bedöma om betygskatalogen för höstterminen 2024 uppfyller författningarnas krav vad gäller kravet på att det ska framgå om ett betyg har ändrats eller rättats eftersom det inte finns några justeringar av betyg i denna betygskatalog.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Helsingborgs kommuns verksamhet vid Slottsvångsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller dokumentation i betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Arbetet med extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 oktober 2024 att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav gällande arbetet med extra anpassningar. Utredningen visade att lärare i årskurserna 5–9 inte alltid har möjlighet att ge alla elever det stöd i form av extra anpassningar på individnivå som de är i behov av.

Av inkommen redovisning den 10 mars 2025 framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger i sin redovisning att en utbildning och workshop om extra anpassningar utifrån skollagens krav har genomförts av förvaltningsjurist för att säkerställa att alla lärare i årskurs 5–9 har kunskap om vad extra anpassningar innebär, lagstiftningen och sitt ansvar som lärare. Vidare har lärare i årskurserna 5–9 fått handledning av specialpedagog för att undanröja hinder för lärarna att genomföra extra anpassningar. Huvudmannen uppger att åtgärderna följts upp genom lektionsobservationer och handledningssamtal mellan specialpedagoger och lärare. Vidare uppger huvudmannen att utvärderingen visar att lärare genomför de individuella extra anpassningar som eleverna är i behov av men att enstaka lärare uttrycker att arbetet med extra anpassningar

fortfarande utmanar dem. De lärare som uttrycker behov får fortsatt handledning av specialpedagog, enligt huvudmannen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd. Skolinspektionen bedömer att bristen är avhjälpt. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 oktober 2024 att det fanns brister i skolans åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling. Utredningen visade att inte all personal på Slottsvångsskolan agerar och inte heller anmäler till rektorn då en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling.

Av inkommen redovisning den 10 mars 2025 framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger att en workshop utifrån Skolverkets material kring hantering av störande och oroliga beteenden har genomförts med samtliga lärare och annan berörd personal i november 2024 i syfte att ge personalen rätt verktyg för att agera vid kränkningar. Vidare uppger huvudmannen att rutinen för rapporteringen om kränkande behandling har uppdaterats och kommunicerats för att säkerställa att alla kränkningar anmäls. Åtgärderna har utvärderats genom individuella uppföljningssamtal med de lärare som uttryckt osäkerhet kring hur de ska agera och anmäla vid kränkande behandling. Utvärderingen har visat att en lärare uttrycker fortsatt oro kring att agera i vissa situationer och huvudmannen uppger att den läraren får fortsatt handledning av specialpedagog. Vidare har utvärderingen visat att samtliga lärare nu alltid anmäler uppmärksammade kränkningar.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet.

Av förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vidare framgår att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att alla lärare agerar och anmäler då en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling. Skolinspektionen bedömer att bristen är avhjälp. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout